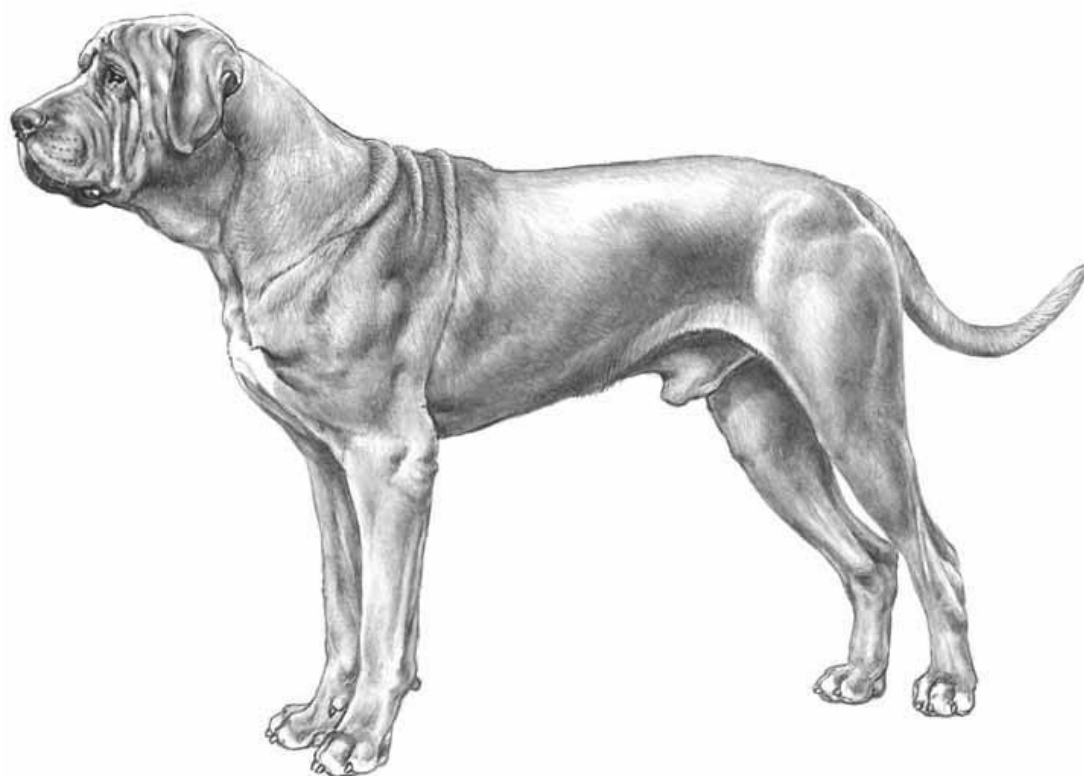

Rasspecifika avelsstrategier

Tosa Inu

RAS 2022-2026

Version 2

Innehållsförteckning

Innehåll

<u>GENERELT OM RASEN.....</u>	<u>3</u>
Historik.....	3
Tosa i Sverige.....	3
<u>RASENS POPULATION OCH AVELSSTRUKTUR.....</u>	<u>3</u>
Nulägesbeskrivning	3
Mål	4
Strategier.....	4
<u>HÄLSA</u>	<u>4</u>
Rasens generella hälsoläge	4
Mål	5
Strategier.....	5
Leder.....	5
Mål	6
Strategier.....	6
<u>MENTALITET.....</u>	<u>6</u>
Nulägesbeskrivning	6
Mål	6
Strategier.....	7
<u>EXTERIÖR.....</u>	<u>7</u>
Nulägesbeskrivning	7
SRD.....	7
Mål	8
Strategier.....	8

GENERELLT OM RASEN

Historik

Rasbildning

Tosa inu föddes ursprungligen upp i prefturen Kochi i Japan. Man korsade inhemska shikoku kamphundar och importerade mastiffer, grand danios, bulldoggar och bullterrier. Rasen kallades en gång Japansk kamphund.

Hundkamp har i alla tider haft sin lockelse i många delar av världen. Japanska regler för hundkamper under förra seklet krävde att hundarna slogs tyst och utan att vika undan och tosa slogs enligt dessa regler- outtröttligt och tyst.

Hundkamper är nu olagliga i Europa, Nordamerika och Japan. I avlägsna trakter på japanska landsbygden fortsätter man dock att ordna illegala strider och i dem används tosa, i en mindre version än de hundar vi ser i väst (30-40 kg). Tosa kan vara en överväldigande hund och särskilt hanhundarna behöver mycket social träning och tidig dressyr. På grund av sin storlek och läggning är tosa förbjuden i många länder.

1981 blev den första Tosan registrerad i Sverige och första valpkullen blev född 1984.

Tosa i Sverige

RASENS POPULATION OCH AVELSSTRUKTUR

Nulägesbeskrivning

Popula/onsstorlek och import av djurmaterial

Antal registrerade hundar från första januari 2010 till sista december 2021 (varav importerade anges i parentes)

Antal reg/år	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tikar (varav importer)	0	3 (3)	2	5 (1)	1 (1)	1 (1)	3 (1)	2 (2)	2 (2)	1 (1)	5	3
Hanar (varav importer)	1 (1)	1 (1)	3 (1)	3 (1)	0	1 (1)	4 (1)	1 (1)	0	1 (1)	5	5
Totalt	1 (1)	4 (4)	5 (1)	8 (2)	1 (1)	2 (2)	7 (2)	3 (3)	2 (2)	2 (2)	10	8

Importert kan visas fr.o.m. 2004

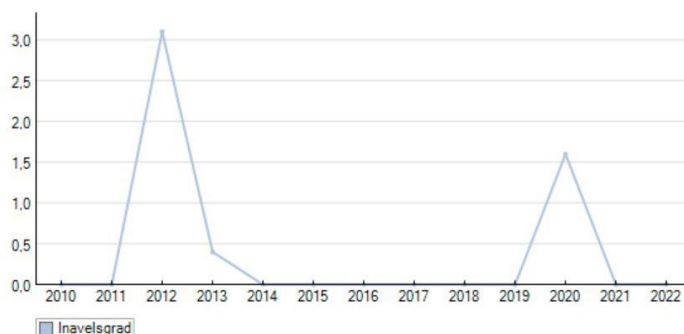
Inavelstrend

Till följd av den stora andelen importerade hundar är inavelsgraden till synes låg hos rasen. Man bör dock beakta att inavelsgraden för svenska hundar beräknas på fem generationer och på importerade hundar på tre generationer. Ofullständiga stamtavlor kan medföra en underskattad inavelsgrad.

Visa fr.o.m.: 2010 t.o.m.: 2022 Typ: inavelsgrad Visa

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inavelsgrad	-	-	3,1 %	0,4 %	-	-	-	-	-	-	1,6 %	0 %	-

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

Mål

Det finns ingen etablerad population av Tosa i Sverige och därmed inte heller någon bevarandeaspekt i egentlig mening. Inavelsgraden för enskilda valpkullar ska hållas på en låg nivå för att främja god hälsa och funktion hos valparna.

Strategier

För att behålla en låg inavelsgrad är det viktigt att uppfödare kombinerar avelsdjur från olika familjer. Så låg inavelsgrad som möjligt ska eftersträvas och inga parningar som medför en högre inavelsgrad hos avkomman än 6,25 % bör göras (motsvarar kusinparning). Parningar mellan helsyskon, samt parning mellan far och dotter eller mellan mor och son strider mot SKKs grundregler. För Tosa, som har en hög andel importerade avelsdjur, bör man som uppfödare sträva efter att inhämta kunskap om härstamningen även längre bak än de tre generationer som registreras i SKKs databas. Den planerade kullens inavelsgrad bör om möjligt baserat på fem generationer. Risken är annars att den beräknade inavelsgraden, beräknat på tre generationer, blir betydligt lägre än vad den varit om man, som brukligt, baserat beräkningen på fem generationer.

Avelsdjur ska ha uppnått en ålder av minst 18 månader men äldre, friska, avelsdjur är att föredra framför yngre då många ärftliga hälsoproblem inte hunnit utvecklas hos den unga hunden. Rasens uppfödare bör därför sträva efter att, framför allt på hanhundssidan, i högre utsträckning använda äldre avelsdjur.

HÄLSA

Rasens generella hälsoläge

Nulägesbeskrivning

Rasens kroppsbyggnad och lös hud är förenade med allvarliga hälsorisker, framför allt relaterade till ögon, leder och hud.

Tyvärr har det visat sig vara svårt att hitta verifierad information om hälsostatus och dödsorsaker hos rasen i andra länder.

Mål

Det övergripande avelsmålet för Tosa är att de hundar som föds i Sverige ska ha god hälsa, en stabil mentalitet och en funktionell exteriör.

Strategier

Uppfödarna bör avla med SRD i åtanke.

Leder

Nulägesbeskrivning

Höftleds- och armbågsröntgen har endast utförts på en liten andel av hundarna i rasen, troligtvis är det hundar som man vill använda i avel som röntgas. Det låga antalet röntgade individer gör det svårt att bedöma rasens HD och ED status men de resultat som finns registrerade tyder på en stor spridning med allt ifrån fria till gravt dysplastiska individer.

HD

Födelseår: 2010 - 2022 Typ: HD enligt FCI sedan år 2000 antal/trend Visa

Diagnos	2016	2020
HD grad A		
HD grad B		2 (33,3 %)
HD grad C		2 (33,3 %)
HD grad D	1 (100,0 %)	2 (33,3 %)
HD grad E		
Totalt antal undersökta	1	6
Snittålder för undersökning (månader)	20	15
Antal födda	5	10

* Se även gamla avläsningsystemet

Diagramtyp:

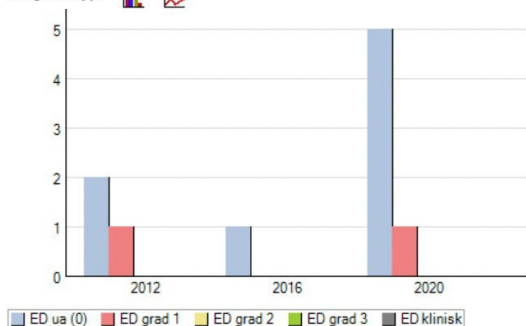

ED

Födelseår: 2010 - 2022 Typ: ED antal/trend Visa

Diagnos	2012	2016	2020
ED ua (0)	2 (66,7 %)	1 (100,0 %)	5 (83,3 %)
ED grad 1	1 (33,3 %)		1 (16,7 %)
ED grad 2			
ED grad 3			
ED klinisk			
Totalt antal undersökta	3	1	6
Snittålder för undersökning (månader)	21	20	15
Antal födda	4	5	10

Diagramtyp:

Mål

Öka andelen Tosa med obehindrade rörelser och minska andelen hundar med specifika leddiagnoser, såsom knäproblem, HD och ED.

Strategier

Uppfödarna kan med fördel informera sina valpköpare om vikten av att höftleds- och armbågsledsrontgen utförs på alla individer inom rasen, även de som inte själva kommer att användas i avel.

MENTALITET

Nulägesbeskrivning

Beteende- och personlighetsbeskrivning hund (BPH) har endast utförts på några hundar av rasen Tosa. Det är därför svårt att uttala sig om rasens mentala status.

Raser som genom sitt ursprungliga användningsområde kan förväntas ha t ex stark vaktinstinkt och/eller stor misstänksamhet mot främmande personer medför ett särskilt ansvar för såväl uppfödare som hundägare. SKK & SMHK anser därför att individer av dessa raser bör genomgå Beteende- och personlighetsbeskrivning hund, BPH. Hundarnas resultat registreras och redovisas officiellt och bör utgöra ett underlag i avelsarbetet.

Mål

Ett stabilt, socialt och vänligt temperament ska eftersträvas hos Tosa. Rasen används huvudsakligen som sällskapshund och i dag ställs krav på att alla hundar, oavsett ras, ska ha en mentalitet som är anpassad till det moderna samhället. Rasens bakgrund som skydds- och vakthund ska därför inte avspeglas i deras beteende i någon högre grad.

Strategier

Mot bakgrund av rasens tidigare användningsområde måste rasens mentalitet särskilt beaktas i avelsarbetet.

I enlighet med SKKs grundregler bör genomförd BPH föreligga före parning. Uppfödarna bör aktivt medverka till att så många hundar som möjligt beskrivs. Till exempel genom att uppmana sina valpköpare att efter 12 månaders ålder låta hundarna delta på BPH, oavsett om hunden ska användas i avel eller inte, så att avelsutvärdering avseende mentalitet är möjligt.

Sammanställning per år	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totalt för 2010-2022
Antal födda			4	6			5				10	8		33
Antal starter BPH			1				1							2
varav genomförda BPH			1				1							2
Med skott			1				1							2
varav - hanar			0				0							0
varav - tikar			1				1							2
Utan skott			0				0							0
varav - hanar			0				0							0
varav - tikar			0				0							0
Ägaren avstår skott			0				0							0
Beskrivaren avbryter			0				0							0
Ägaren avbryter			0				0							0
Oacceptabelt beteende			0				0							0
Fördjupad genomgång			0				0							0

Antal genomförda BPH mellan 2010-2022

EXTERIÖR

Nulägesbeskrivning

Tosa har en exteriör som medför allvarliga hälsorisker, se beskrivning av rasens hälsa ovan. För att uppmärksamma utställningsdomarna på exteriöra överdrifter som innebär risk för individens hälsa utarbetades särskilda domarhänvisningar (SRD) fram för 47 raser under åren 2007- 2008, däribland Tosa. Hänvisningarna baseras på information från en grupp allrounddomare, försäkringsstatistik från Agria, en enkät besvarad av veterinärer (smådjurspecialister), uppgifter från ras- och specialklubbar, samt den generella domarkonferensen 2007.

SRD

SRD innefattar generella krav som gäller för alla hundar oavsett ras, specifika riskområden för respektive rasgrupp och rasspecifika anvisningar. Nedan presenteras ett utdrag från SRD som specifikt är riktad mot den rasgrupp som Tosa tillhör (rasgrupp 2):

”Om raserna i grupp 2”

Gruppen omfattar flera stora, tunga raser av molosser- och bergshundstyp. Det är av största betydelse att de inte är överviktiga, vidare att de har sund och stark kroppsbyggnad, så att de kan bära upp den rastypiskt tunga kroppen och röra sig utan synbar ansträngning eller smärta. Fransysk benställning och veka handleder, kohasighet eller frånvaro av vinklar i bakstället är inte normaltillstånd hos storvuxna raser. Rosslande andhämtning, alltför tungt hängande huvud och kraftig salivutsöndring är heller inte normaltillstånd hos några raser. Några av de molossoida raserna har riklig och löst liggande hud som dock aldrig får överdrivas till att medföra obehag för hunden. Huden ska vara frisk och utan tecken på irritation.

Mål

Främja en sund och funktionell exteriör hos Tosa och särskilt motverka de exteriöra överdrifter som nämns i SRD.

Strategier

Alla uppfödare har ett stort etiskt ansvar och uppmanas att kritiskt granska potentiella avelsdjurs exteriör. Särskilt fokus ska läggas vid att minska förekomsten av de exteriöra överdrifter som omnämns i SRD.

Vid import av hundar från andra länder är det viktigt att det svenska avelsmålet beaktas och att en hälsosam exteriör och obehindrade rörelser eftersöks, oavsett vilka egenskaper som premieras vid utställningar i andra länder.

RAS 2022 är sammanställt av:
Linda Sjöton Flood för SMHKs avelskommitté

Dokumentet har förankrats hos SMHKs styrelse 2022 då det i dagsläget inte finns några medlemmar i KGBV som föder upp rasen, vilket gör det svårt att förankra dokumentet hos uppfödare och ägare av rasen.